

gemeentelijke
kinderombudsman

Rapport

Privacy van Rotterdamse thuisonderwijs-kinderen en hun ouders geschonden

De heer en mevrouw G. en andere ouders klagen over het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam.

Dossier: 2015.1413

Datum: 13 juli 2016

Samenvatting

Sinds jaar en dag geeft een aantal ouders in Nederland zelf onderwijs aan hun kinderen, die gaan dan niet naar school. Meestal is dat in verband met een religieuze overtuiging of levensbeschouwing. Daar is ook een wettelijke basis voor, onder omstandigheden moet de overheid dat respecteren. De ouders moeten wel een kennisgeving aan de gemeente sturen. De gemeente moet dan wel bekijken of al dan niet sprake is van schoolverzuim. De gemeente Rotterdam heeft begin 2015 haar beleid veranderd. De gemeente vindt thuisonderwijs in Rotterdam onnodig en onwenselijk, omdat er veel schoolkeus is in Rotterdam en omdat er geen controle is op thuisonderwijs.

De Rotterdamse ouders, die hun kinderen thuisonderwijs geven, vanwege hun geloof of levensbeschouwing, dienen in 2015 klachten in bij de ombudsman. De ouders zijn erachter gekomen dat de wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg hun kinderen had laten screenen bij het CJG, JBRR, het Veiligheidshuis Rotterdam en de Raad voor de Kinderbescherming. De uitkomsten van deze screening, maar ook de religieuze overtuiging van de ouders, of welke levensbeschouwing ze aanhangen deelt de wethouder anoniem met de gemeenteraad. De ouders vinden dat hun privacy en die van hun kinderen is geschonden. De gemeentelijke kinderombudsman oordeelt na onderzoek dat dit met de screening inderdaad het geval is. Er was geen directe aanleiding voor een screening en het beroep op de Wet publieke gezondheid kan de ombudsman niet volgen.

De thuisonderwijs-ouders klagen ook dat de gemeente hen anders dan voorgaande jaren behandeld heeft. Toen hoefden ze alleen een kennisgeving op te sturen. Nu wil de gemeente dat de ouders met de gemeente komt praten over hun kennisgeving. De gemeente dreigt met een proces-verbaal en een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming, als de ouders niet komen praten met ambtenaren van de gemeente over hun geloof en over het onderwijs dat ze geven. De ouders vinden dat zij het onderwijs aan hun kinderen erg serieus nemen en dat de gemeente zich met haar nieuwe beleid niet aan de wet houdt. Omdat een voorzieningenrechter zich over deze kwesties uitsprak en de ouders in beroep zijn gegaan tegen dit vonnis, mag de gemeentelijke kinderombudsman geen oordeel geven over die klachten. De ombudsman vraagt de gemeente en de ouders wel om in het belang van de kinderen anders met elkaar om te gaan.

Inhoud

Samenvatting	2
Inhoud.....	3
Inleiding.....	4
Klachten	5
Bevindingen	5
Standpunten ouders en gemeente	12
Bevoegdheid gemeentelijke kinderombudsman	17
Wet- en regelgeving	17
Toetsing aan behoorlijkheidsnormen	18
Overwegingen.....	18
Oordeel.....	21
Aanbeveling	22
Bijlagen bij rapport 2015.1413	23
Klachtbehandeling door de gemeente.....	23
Klachtbehandeling door de ombudsman	23
Wet- en regelgeving	26
Grondwet.....	27
Burgerlijk Wetboek	28
Leerplichtwet 1969	28
Jurisprudentie artikel 5b van de Leerplichtwet	29
Wet publieke gezondheid (Wpg)	30
Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)	30
Jeugdwet.....	32
Instructie voor de leerplichtambtenaar en de RMC-functionaris	33
Samenwerkingsconvenant SISA, Verwijsindex Risico's Jeugdigen.....	34
Brief van 31 maart 2015 met het Nieuwe beleid van de gemeente Rotterdam	35

Inleiding

De kinderen van de heer en mevrouw G. krijgen thuis les van hun ouders. De heer en mevrouw G. doen daarvoor jaarlijks een beroep op vrijstelling van inschrijving bij een school op basis van artikel 5b van de Leerplichtwet 1969. Dit betekent dat zij bezwaren hebben tegen de richtingen van de scholen bij hen in de buurt.

De wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg ontwikkelt begin 2015 nieuw beleid. Doel van het nieuwe beleid is dat alle Rotterdamse kinderen vanaf het schooljaar 2015-2016 op school onderwijs volgen. De betrokken wethouder vraagt aan 4 organisaties¹ of de 33 Rotterdamse kinderen, die op basis van artikel 5b thuisonderwijs krijgen, bij hen bekend zijn. De uitkomsten deelt de wethouder met de raadscommissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport (ZOCS). In een brief geeft de wethouder een opsomming van de (geloofs)richtingen die de Rotterdamse ouders aanhangen, zonder de ouders bij naam te noemen.

Onderdeel van het nieuwe beleid is dat de gemeente de ouders uitnodigt voor een gesprek. De heer en mevrouw G. willen niet in gesprek met de gemeente, zolang de vrijstelling niet is erkend. Zij beroepen zich erop dat de gemeente op basis van de wet zo'n gesprek helemaal niet mag eisen. Zij dienen klachten in bij de gemeente Rotterdam. De ouders zijn niet tevreden over de reactie van de gemeente op hun klachten. De heer en mevrouw G. en 30 andere betrokken ouders² (of verzorgers) leggen vervolgens hun klachten voor aan de gemeentelijke ombudsman. De ouders benadrukken dat dit alle Rotterdamse ouders zijn die op het moment van het indienen van de klachten thuisonderwijs geven.

Na ontvangst en bestudering van de reacties van de thuisonderwijs-ouders, van het college van burgemeester en wethouders en van de Kinderombudsman, op de bevindingen, heeft de gemeentelijke kinderombudsman zijn definitieve oordeel vastgesteld. Onderdeel (bijlage) van dit rapport is een chronologisch overzicht van de interne en externe klachtbehandeling.

---

¹ Het gaat om de Raad voor de Kinderbescherming, het Centrum voor Jeugd en Gezin, het Veiligheidshuis en Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (voorheen Bureau Jeugdzorg Rotterdam).

² De namen van de ouders zijn bekend bij de gemeente Rotterdam en de gemeentelijke kinderombudsman.

De klachten van de thuisonderwijs-ouders zijn als volgt samengevat.

Klachten

Klacht 1 De wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg heeft de privacy van onze gezinnen, die een beroep doen op vrijstelling van de Leerplichtwet, geschonden door:

- a. onze kinderen te screenen op zorgsignalen, die screening niet aan te kondigen, noch daar toestemming voor te vragen;
- b. vertrouwelijke informatie over ons, waaronder onze (geloofs)richting, aan de gemeenteraad c.q. de commissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport (ZOCS) te geven en zo openbaar te maken.

Klacht 2 De wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg zet ons oneigenlijk onder druk. Hij dreigt een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming te doen, een proces-verbaal door een leerplichtambtenaar op te laten maken en de zaak voor te leggen aan het Openbaar Ministerie, als wij niet met hem of zijn ambtenaren in gesprek willen gaan. De wethouder kan ons helemaal niet verplichten met de gemeente om de tafel te gaan zitten. De Leerplichtwet biedt hem die ruimte niet.

Bevindingen

De ombudsman gaat uit van de volgende feiten, omstandigheden en standpunten:

1. Een groot deel van de zogenaamde 'thuisonderwijs-ouders' doet sinds jaar en dag een beroep op vrijstelling als bedoeld in artikel 5b van de Leerplichtwet 1969. Voor het schooljaar 2014-2015 gaat het om 33 kinderen uit 15 gezinnen.
2. De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap schrijft op 27 oktober 2014 aan de Tweede Kamer dat hij gaat inventariseren onder welke voorwaarden kinderen op een andere locatie dan school onderwijs kunnen (blijven) volgen. In deze brief spreekt hij ook het voornemen uit om de wet zo aan te passen dat de kwaliteit van het thuisonderwijs kan worden geborgd.

3. Op 20 februari 2015 stuurt de gemeente Rotterdam³ een uitnodiging voor een gesprek aan de ouders die op dat moment thuisonderwijs geven. Leerplichtambtenaren zullen in het gesprek de ouders uitleg geven over landelijke ontwikkelingen ten aanzien van thuisonderwijs en over het nieuwe beleid van de gemeente Rotterdam. Dit beleid wordt ingezet in het schooljaar 2015-2016. De gemeente schrijft dat zij ervan uitgaat dat de ouders op de uitnodiging ingaan. In de uitnodigingsbrief staat verder: *“De gemeente Rotterdam vindt het in een stad als Rotterdam, met zoveel mogelijkheden tot onderwijs, niet wenselijk dat ouders een beroep doen op vrijstelling”*.
4. De wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg stuurt op 3 maart 2015 een brief aan de commissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport (ZOCS). Hij heeft onderzoek gedaan naar de situatie van het thuisonderwijs in Rotterdam en wil niet wachten op eventuele landelijke ontwikkelingen. De wethouder schrijft hoeveel kinderen in Rotterdam thuisonderwijs volgen en maakt vervolgens de 8 geloofsrichtingen bekend die genoemd zijn door de Rotterdamse thuisonderwijs-ouders bij het beroep op vrijstelling. Het salafisme wordt als eerste genoemd. Van één kind is de richting niet aangegeven. De wethouder schrijft dat hij werkt aan nieuw beleid voor het schooljaar 2015-2016, met als doel dat alle Rotterdamse kinderen vanaf het nieuwe schooljaar op school onderwijs volgen.
5. De gemeente Rotterdam vraagt op 4 maart 2015 aan het Veiligheidshuis en het Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond (CJG Rijnmond) of de kinderen bij hen bekend zijn en wat de eventuele aanleiding is van het contact met deze kinderen. De gemeente stuurt de organisaties per e-mail een Excel bestand met namen en burgerservicenummers van de betreffende 33 kinderen.
6. Het Veiligheidshuis Rotterdam laat op 4 maart 2015 aan de gemeente Rotterdam weten dat enkele jaren geleden bij 1 gezin een vermoeden bestond van huiselijk geweld. De naam van het gezin wordt niet genoemd.
7. In de actualiteitenraad van 5 maart 2015 wordt gesproken over thuisonderwijs. De wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg zegt dat hij de gemeenteraad zal informeren over het nieuwe Rotterdamse beleid ten aanzien van vrijstellingen. De wethouder verwacht een toename in het aantal kinderen dat thuisonderwijs

---

³ Het Hoofd van de afdeling Toezicht en Handhaving van het cluster Maatschappelijke Ontwikkeling

krijgt, want in een aantal thuisonderwijsgezinnen bevinden zich kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar.

8. De Raad voor de Kinderbescherming geeft aan dat zij vanaf 10 maart 2015 op allerlei manieren en op diverse niveaus overleg heeft gevoerd met JBRR en de gemeente Rotterdam over thuisonderwijs. De Raad voor de Kinderbescherming schrijft: *“Op verzoek van de gemeente Rotterdam heeft vooroverleg plaatsgevonden. De gemeente heeft de Raad benaderd, waarbij zij de mogelijkheden wilde nagaan om het thuisonderwijs in te perken... en in het bijzonder de mogelijkheden van het inzetten van kinderschermingsmaatregelen.”*⁴
9. De Raad voor de Kinderbescherming heeft van de overleggen met de gemeente Rotterdam geen verslagen gemaakt. De Raad stelt dat zij steeds heeft benadrukt dat er alleen sprake kan zijn van eventuele bemoeienis als de gemeente een zorgmelding doet. Zij heeft aangegeven waaruit een zorgmelding moet bestaan. De Raad stelt ook dat zij bij een eventueel onderzoek geen uitspraken doet over het verzoek tot vrijstelling en ook niet over de kwaliteit van het thuisonderwijs.
10. Op 12 maart 2015 dienen meerdere ouders hun jaarlijkse kennisgeving beroep op vrijstelling in bij de gemeente Rotterdam voor het schooljaar 2015-2016.
11. Het CJG geeft op 16 maart 2015 antwoord aan de gemeente. 1 kind van de groep van 33 kinderen is één keer niet verschenen op een reguliere oproep. Voor het overige waren er geen bijzonderheden en geen zorgsignalen.
12. Op 18 maart 2015 vraagt de gemeente Rotterdam aan JBRR (voorheen Bureau Jeugdzorg) en de Raad voor de Kinderbescherming of de 33 kinderen bij hen bekend zijn en wat de eventuele aanleiding is van het contact met de kinderen. De gemeente verstrekt ten behoeve van deze screening in een Excel bestand 33 burgerservicenummers en de bijbehorende namen van de kinderen. De gemeente doet dit per e-mail.
13. De Raad voor de Kinderbescherming en JBRR antwoorden de gemeente op 19 maart 2015 dat de betreffende kinderen bij hen niet bekend zijn.

---

⁴ Citaat afkomstig uit een brief van 13 januari 2016 van de Raad voor de Kinderbescherming aan de gemeentelijke kindermobudsman.

14. Op 31 maart 2015 stuurt het college van burgemeester en wethouders een brief aan de gemeenteraad met daarin beschreven het nieuwe beleid. (Deze brief is als bijlage bij deze bevindingen opgenomen.) Het college schrijft hierin dat het thuisonderwijs in Rotterdam onwenselijk en onnodig vindt. De gemeente zet in op een strenge toets van het beroep op vrijstelling. Onderdeel van het nieuwe beleid is een gesprek met een leerplichtambtenaar, waarin ouders vragen moeten beantwoorden over hun richting en over het onderwijs. Als ouders herhaaldelijk niet in gesprek willen met de gemeente naar aanleiding van hun beroep op vrijstelling, dan kan dat voor de leerplichtambtenaar voldoende reden zijn voor een zorgmelding bij de Raad voor de Kinderbescherming.
15. Op 29 april 2015 zegt de wethouder Zorg, Onderwijs en Cultuur tegen de gemeenteraadscommissie Zorg Onderwijs Cultuur en Sport (ZOCS), na vragen van raadsleden, dat hij de thuisonderwijsgezinnen gescreend heeft op zorgsignalen en dat er in een aantal systemen signalen zijn gevonden.
16. Op 22 mei 2015 dienen de ouders diverse klachten in bij de gemeente Rotterdam over de wethouder Zorg, Onderwijs en Cultuur.
17. Op 15 juni 2015 stuurt de gemeente Rotterdam een tweede brief voor een gesprek met de ouders die een kennisgeving vrijstelling op basis van artikel 5b hebben gedaan. De gemeente wil graag als aanvulling op de schriftelijke kennisgeving een mondelinge toelichting. Het gesprek zal worden gevoerd met twee leerplichtambtenaren.
18. Twee ouderparen gaan (onder protest) in gesprek met de gemeente naar aanleiding van de uitnodiging van 15 juni 2015. Deze ouders krijgen na het gesprek vrijstelling voor hun kind. De gemeente stelt dat zij tijdens het gesprek hun beroep op vrijstelling voldoende hebben onderbouwd.
19. De overige betrokken ouders sturen op 23 juni 2015 een schriftelijke reactie aan de gemeente, waarin ze de uitnodiging afwijzen.
20. Op 7 juli 2015 vraagt de gemeenteraad aan de wethouder Zorg, Onderwijs en Cultuur om het gesprek met de ouders te splitsen. Eén gesprek gaat dan over het richtingsbezwaar en een ander gesprek over de borging van het recht op onderwijs.

21. Op 16 juli 2015 schrijft het Klachtenbureau Maatschappelijke Ontwikkeling, namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam, waarom de afdeling Toezicht en Handhaving de screening heeft uitgevoerd, hoe zij dit gedaan heeft en wat de feitelijke uitkomst was van de screening. Het Klachtenbureau schrijft: *“Het BSN (burgerservice nummer) is geanonimiseerd, dus niet aangevuld met naam- en adresgegevens, opgegeven aan het Veiligheidshuis Rotterdam, het Centrum voor Jeugd en Gezin, de Raad voor de Kinderbescherming en het Bureau Jeugdzorg. Er is gevraagd of er zorgsignalen zijn.”* Het Klachtenbureau schrijft verder dat de ouders niet vooraf over de screening zijn geïnformeerd, omdat het belang van de kinderen zwaarder heeft gewogen. Ten aanzien van een eventuele privacy-schending wordt geen antwoord gegeven, omdat de ouders deze kwestie op 21 mei 2015 hebben voorgelegd aan het College Bescherming Persoonsgegevens⁵ (CBP).
22. Op 28 juli 2015 stuurt de gemeente een derde brief voor een geprek met de ouders en een leerplichtambtenaar. Naar aanleiding van gesprekken met de gemeenteraad is het een uitnodiging voor 2 gesprekken. De ouders kunnen voorafgaand aan de gesprekken een schriftelijke toelichting op hun kennisgeving indienen.
23. Op 19 augustus 2015 wijzen 13 ouderparen de uitnodiging van 28 juli 2015 af: *“We betreuren het dat u ons nu wederom uitnodigt zonder in te gaan op onze eerdere onderbouwing. In onze kennisgeving richtingbedenkingen, die wij op 12 maart 2015 bij u op het stadhuis hebben ingediend, is reeds voldoende toelichting gegeven. Meer vraagt de wetgever niet van ons, integendeel,…”*
24. Op 21 oktober 2015 stuurt het college van burgemeester en wethouders alsnog een reactie op de privacy-klachten waar in de brief van 16 juli 2015 niet op in is gegaan. Het CBP heeft de klachten niet onderzocht, maar gaf artikelen uit de Wet bescherming persoonsgegevens waar de gemeente haar handelen aan kan toetsen. De klachten over schendingen van de privacy verklaart de gemeente, na toetsing, ongegrond.
25. Het college van burgemeester en wethouders stuurt op 12 november 2015 een brief aan de ouders, die op dat moment nog niet in gesprek zijn gegaan met de gemeente, over hun kennisgeving vrijstelling. In de brief staat dat het recht op

---

⁵ nu de Autoriteit Persoonsgegevens (AP)

onderwijs mogelijk niet geborgd is. Omdat de ouders geen inzicht verschaffen in de situatie van hun kind, maakt het college zich zorgen over de gezonde ontwikkeling van de kinderen. Het college informeert de ouders dat zij ervoor kiest om voor de leerplichtige kinderen een verzoek tot onderzoek te doen bij de Raad voor de Kinderbescherming.

In dezelfde brief kondigt de gemeente bij de ouders aan dat er geen vrijstelling is gegeven aan de kinderen van wie de ouders niet op gesprek zijn gekomen. De kinderen moeten binnen twee weken zijn ingeschreven op een school. Gebeurt dit niet dan wordt een proces verbaal opgemaakt.

26. Op 18 november 2015 schrijft de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de Tweede Kamer het voorstel om artikel 5b van de Leerplichtwet te schrappen. Tegelijkertijd wil hij de mogelijkheden om thuisonderwijs te geven uitbereiden, mits wordt voldaan aan bepaalde kwaliteitseisen. De Onderwijsinspectie verzorgt het toezicht op het thuisonderwijs door het onderwijsplan te toetsen en op bezoek te gaan bij de gezinnen.
27. Op 25 november 2015 stellen 6 politieke partijen schriftelijke vragen aan het college over de gebeurtenissen rondom het Rotterdamse thuisonderwijs.
28. Op 28 december 2015 vragen de thuisonderwijs-ouders aan de burgemeester van Rotterdam om de aangekondigde melding bij de Raad voor de Kinderbescherming op te schorten, totdat de gemeentelijke kinderombudsman zijn rapport heeft uitgebracht over de klachten van de ouders. De thuisonderwijs-ouders hebben geen reactie van de burgemeester ontvangen.
29. Op 5 januari 2016 beantwoordt het college van burgemeester en wethouders de schriftelijke vragen van 6 politieke partijen.
30. Op 7 januari 2016 schrijft het college van burgemeester en wethouders aan de heer en mevrouw G. (en de andere betrokken ouders) dat zij een melding gaat doen bij de Raad voor de Kinderbescherming. De melding stuurt de gemeente als bijlage bij de brief. In de melding staat de (geloofs-)richting van de heer G. Ook staat er dat hij niet gereageerd heeft op de brief van 12 november 2015. De heer en mevrouw G. kunnen binnen 5 dagen reageren en hun reactie zal dan met de melding worden meegestuurd aan de Raad voor de Kinderbescherming.

31. Op 9 februari 2016 laat de Raad voor de Kinderbescherming in een brief aan de heer en mevrouw G. weten dat de gemeente Rotterdam hen verzocht heeft om onderzoek te doen in verband met het thuisonderwijs aan drie van hun kinderen. De Raad zal hen binnenkort benaderen voor het maken van een afspraak voor een eerste gesprek.
32. Een beleidsmedewerker van de afdeling Toezicht en Handhaving mailt op 11 februari 2016 aan de heer en mevrouw G. dat zij gebeld heeft met de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad heeft op verzoek van de gemeente haar acties 'on hold' gezet. Dit is gebeurd nadat de beleidsmedewerker van een andere betrokken ouder had vernomen dat de heer en mevrouw G. alsnog in gesprek gaan met de gemeente over de vrijstelling en de borging van het recht op onderwijs. De leerplichtambtenaar zal ook geen uitnodiging meer sturen aan de heer en mevrouw G. voor een gesprek om het Proces-Verbaal op te maken vanwege schoolverzuim door hun kinderen.
33. Op 26 april 2016 doet de voorzieningenrechter in kort geding uitspraak in een geding dat een aantal ouders tegen de gemeente aanspannen. De ouders willen dat de rechter de gemeente verbiedt om het gevoerde beleid voort te zetten. Zij vinden dat de gemeente geen melding bij de Raad voor de Kinderbescherming mag doen. De rechter wijst deze vorderingen af.
34. Op 31 mei 2016 schrijft de wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg aan de commissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport (ZOCS) dat nagenoeg alle ouders op gesprek zijn geweest. Het aantal kinderen waarvoor een beroep op vrijstelling wordt gedaan is volgens hem aanzienlijk afgenomen van 39 kinderen uit 15 gezinnen, naar 29 kinderen uit 16 gezinnen. 7 gezinnen (van de 15) hebben na een gesprek met de gemeente vrijstelling gekregen. De gemeente vond het recht op onderwijs onderwijs voldoende geborgd. Van de overige 8 gezinnen is het volgende bekend.
  - 3 gezinnen zijn naar het buitenland verhuisd.
  - 2 gezinnen hebben hun kinderen ingeschreven bij een school.
  - Bij 3 gezinnen heeft de leerplichtambtenaar proces verbaal opgemaakt.
  - Bij 2 gezinnen is, naast een proces-verbaal, ook een melding gedaan bij de Raad voor de Kinderbescherming, omdat zij weigerden in gesprek te gaan met de gemeente. Bij het 3^e gezin, waar proces-verbaal is opgemaakt, is volgens de gemeente het recht op onderwijs voldoende geborgd.

Standpunten ouders en gemeente

35. De standpunten van de ouders die thuisonderwijs geven en de gemeente Rotterdam zijn in onderstaande tabel, per onderwerp naast elkaar gezet.

STANDPUNTEN OUDERS	STANDPUNTEN COLLEGE
Thuisonderwijs	Thuisonderwijs
Thuisonderwijs is een volwaardige onderwijsvorm. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die thuisonderwijs volgen, bovengemiddeld goed scoren. De ouders besteden ook veel zorg en aandacht aan het onderwijs voor hun kinderen. Het zou goed zijn als de gemeente de positieve aspecten van thuisonderwijs op waarde zou schatten in haar beleid en uitvoering. Nu heeft ze onterecht een negatief beeld van thuisonderwijs.	Voor kinderen die thuisonderwijs volgens is het recht op onderwijs niet geborgd. De ouders zijn na de verleende vrijstelling namelijk niet verplicht om voor vervangend onderwijs te zorgen. Dit is een onwenselijke situatie. Daarnaast is de schoolgang essentieel voor een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. In Rotterdam is thuisonderwijs bovendien onnodig, gezien het brede en gevarieerde onderwijsaanbod in de stad.
Nieuw Rotterdams beleid	Nieuw Rotterdams beleid
De wet- en regelgeving over thuisonderwijs is vastgelegd in de Grondwet en in de Leerplichtwet. De gemeente is niet bevoegd om hieromtrent andere regels en verplichtingen op te stellen. Dit moet de gemeente overlaten aan de wetgever en de rijksoverheid. Het nieuwe beleid is door de voorzieningenrechter getoetst aan de Jeugdwet, maar deze wet is er door de gemeente pas veel later bijgehaald (begin 2016). Het is een motivering achteraf.	Het is toe te juichen dat de staatssecretaris van onderwijs artikel 5b LPW wil aanpassen om zo het recht op onderwijs voor deze groep kinderen te borgen. Dit traject neemt echter geruime tijd in beslag. Daarom zal de gemeente Rotterdam vanaf het jaar 2015/2016 de aanvragen voor een vrijstelling al strenger toetsen. Hierbij is ze gericht op de borging van onderwijs en let ze op zorgsignalen. Zo nodig zal de gemeente handhavend optreden.

<p>Bekendmaking (geloofs-)richtingen</p> <p>Het registreren, verwerken en openbaar maken van iemands godsdienst of levensovertuiging is verboden⁶. Ondanks dat de wethouder geen namen heeft genoemd heeft hij dit verbod overtreden. De gegevens zijn namelijk herleidbaar tot onze gezinnen, omdat de groep zo klein is. De gemeente had bovendien geen aannemelijke reden waarom de richtingen geopenbaard moesten worden. Ondanks dat de gemeente geen bijzondere betekenis hecht aan deze gegevens, legt ze vreemd genoeg wel de nadruk op de explosieve groei in één van deze richtingen. Het lijkt er daarom op dat de richtingen bekend zijn gemaakt om het nieuwe beleid te kunnen doorvoeren in een sfeer van angst en onrust rond de (salafistische) gezinnen.⁷</p>	<p>Bekendmaking (geloofs-)richtingen</p> <p>Bij de bekendmaking van de richtingen zijn geen namen genoemd door de wethouder. De richtingen zijn niet herleidbaar naar personen en daardoor is geen sprake van het openbaar maken van persoonsgegevens. Het geanonimiseerd noemen van geloofsrichtingen gebeurt bijvoorbeeld ook op www.rechtspraak.nl.⁸</p> <p>In de actualiteitenraad van 5 maart 2015 zegt de wethouder op de vraag of hij een link legt tussen thuisonderwijs, salafisme en jihadisme: <i>“Er is een verband tussen toename thuisonderwijs en salafisme. Een ander verband wens ik niet te leggen. Het beleid is geen onderdeel van de aanpak van radicalisme. Ik leg geen link tussen thuisonderwijs-salafisme en jihadisme.”</i></p>
<p>Screening op zorgsignalen</p> <p>Er was geen aanleiding en geen doel om de kinderen te screenen op zorgsignalen. Alleen in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld als de veiligheid van het kind in het geding is, mag de gemeente een dergelijk screening uitvoeren. Daarom had de</p>	<p>Screening op zorgsignalen</p> <p>Op grond van artikel 5 lid 2 sub a van de Wet publieke gezondheid¹⁰ heeft de gemeente de kinderen bij vier verschillende organisaties gescreend. Dit was een rechtmatige screening, waarbij de gemeente zorgvuldig te werk is gegaan. Het kon namelijk zo</p>

⁶ Artikel 16 van de Wet Bescherming Persoonsgegevens

⁷ Ontleend aan een brief van 31 augustus 2015 van thuisonderwijs-ouders aan de ombudsman.

⁸ Zie de brief van 16 juli 2015 van het Klachtenbureau aan de ouders

<p>gemeente vooraf toestemming moeten vragen aan de ouders. De gemeente heeft onze privacy en die van onze kinderen geschonden.⁹</p> <p>De argumentatie van de gemeente dat ze op basis van art 5 lid 2 sub a van de Wet publieke gezondheid deze screening mocht uitvoeren, is volledig misplaatst. Deze wet heeft slecht betrekking op de gezondheid en fysieke gesteldheid van jeugdigen. Er is geen enkel logisch verband aan te wijzen tussen de preventieve gezondheidszorg en de screening van de gemeente. Bovendien is er sprake van een zeer selectieve vorm van ‘systematisch volgen en signaleren’. Hoe kan het zo zijn dat in termen van de preventieve gezondheidszorg alleen onze kinderen worden gescreend, en bijvoorbeeld niet de andere kinderen die op andere gronden geen school bezoeken?</p>	<p>zijn dat deze kinderen door de ouders bewust uit het stelsel van zorg voor kinderen, bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg, werden gehouden. Het doel van de screening was uit te zoeken of direct ingrijpen noodzakelijk was. Het college heeft de opdracht zorg te dragen voor ‘het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheidsbevorderende en –bedreigende factoren’. De terugkoppeling door de organisatie was niet tot een persoon herleidbaar. Ook zijn de uitkomsten niet geregistreerd in de LBA. De 4 organisaties zijn niet geïnformeerd over elkaars antwoorden.¹¹</p>
<p>Uitnodiging Gesprekken</p>	<p>Uitnodiging Gesprekken</p>
<p>Op het moment dat wij onze kennisgeving indienden bij de gemeente, welke voldeed aan de vormeisen zoals geformuleerd in de artikelen 6 en 8 LPW, zijn onze kinderen vrijgesteld op grond van</p>	<p>Het gesprek tussen de leerplichtambtenaar en de ouders is een belangrijk onderdeel van de uitvoering van het nieuwe beleid. Het gesprek heeft de volgende drie doelstellingen:</p>

¹⁰ Het college van B&W moet op ‘systematische wijze ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheid bevorderende en – bedreigende factoren volgen en signaleren’.

⁹ Ontleend aan een brief aan de gemeentelijke kinderombudsman van 31 augustus 2015 en een e-mail van 23 november 2015.

¹¹ Gebaseerd op een brief van 3 maart 2015 van de wethouder Onderwijs, Cultuur en Sport, aan de commissie ZOCS.

<p>art. 5b LPW. Een gesprek kan dus geen voorwaarde zijn voor de vrijstelling. Daarom hoeven wij geen dwang te accepteren bij een niet-verplicht gesprek. Daarnaast is de gemeente niet de instantie om de kwaliteit van het onderwijs te toetsen. Dit kan beter gedaan worden door de onderwijsinspectie.</p> <p>Wij hebben wel steeds open gestaan voor een vrijwillig gesprek los van de erkenning van de vrijstelling. Omdat de gemeente vooraf stelde thuisonderwijs onwenselijk en onnodig te vinden en geen duidelijk wettelijk toetsingskader voor het gesprek had, is ons de lust vergaan om met de gemeente te spreken. Het leek ons namelijk niet mogelijk om een open en onbevooroordeeld gesprek aan te gaan met de leerplichtambtenaar.</p> <p>Daarnaast zou het onze rechtszekerheid schaden als we een dergelijk gesprek aangaan.¹²</p>	<p>1) De ouders worden gevraagd aan te tonen dat ze vanuit hun richting een bezwaar hebben tegen de scholen die binnen een redelijke afstand van hun huis liggen.</p> <p>2) De gemeente en de ouders hebben op deze manier jaarlijks een contactmoment. Dit is van belang omdat de kinderen die thuisonderwijs ontvangen vaak niet in beeld zijn.</p> <p>3) In het gesprek wordt getoetst of het recht op onderwijs is geborgd. De leerplichtambtenaar zal geen oordeel geven over het 'hoe' van het onderwijs, maar wil wel kunnen vaststellen of er onderwijs gegeven wordt.¹³</p>
<p>Verzoek tot onderzoek bij de RvdK</p> <p>Dit verzoek is disproportioneel. Zo zijn onze kinderen bekend bij de huisarts, bureu, in familie- en verenigingsverbanden. Het klopt dus niet dat er geen inzicht is in de situatie van de kinderen. Daarnaast heeft het college het gehele</p>	<p>Verzoek tot onderzoek bij de RvdK</p> <p>De ouders hebben meermalen de uitnodiging om in gesprek te gaan met de gemeente afgewezen. Hierdoor is het recht op onderwijs van de kinderen mogelijk niet geborgd. Ook heeft de gemeente zorgen over de gezonde ontwikkeling</p>

¹² Gebaseerd op een e-mail van 23 november 2015 van de heer G. aan de gemeentelijke kinderombudsman.

¹³ Ontleend aan de brief van de gemeente van 15 juni 2015.

<p>voortraject in de vrijwillige jeugdhulpverlening overgeslagen en heeft het direct een melding gedaan bij de RvdK.</p> <p>In de contacten met de gemeenten werd allerm minst duidelijk welke concrete zorgen de gemeente heeft over onze gezinnen. Het lijkt er dus sterk op dat het college dit verzoek als oneigenlijk dwangmiddel inzet in het conflict tussen de ouders en de gemeente over thuisonderwijs. Op deze manier probeert de gemeente zijn nieuwe beleid erdoorheen te drukken.</p> <p>Eerst de dreiging met een verzoek om onderzoek en later het daadwerkelijk verzoek hebben geleid tot veel onrust en stress bij onze gezinnen. Dit is zo een beetje het ergste wat een ouder in Nederland kan overkomen.¹⁴</p>	<p>van de kinderen, omdat de ouders geen inzicht hebben verschaft in de situatie van hun kind(eren).</p> <p>Op basis van artikel 3.1 Jeugdwet, heeft de gemeente een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) ingediend. De RvdK is een onafhankelijke, landelijke instantie en vormt in die hoedanigheid een eigen, onafhankelijk oordeel over de situatie in het betreffende gezin.¹⁵</p>
<p>Proces-Verbaal leerplichtambtenaar¹⁶</p>	<p>Proces-Verbaal leerplichtambtenaar</p>
<p>Wij weten niet waar we in overtreding zijn. In de voorgaande jaren voldeden we op dezelfde (schriftelijke) wijze aan onze verplichtingen en erkende de</p>	<p>De leerplichtambtenaar van de gemeente toetst het beroep van de ouders op de vrijstelling aan de eisen die de Leerplichtwet hieraan stelt. Van meerdere ouders heeft de</p>

¹⁴ Gebaseerd op een e-mail van 23 november 2015 van de heer G. aan de gemeentelijke kinderombudsman.

¹⁵ Gebaseerd op de brief van 12 november 2015 van het college aan de betrokken ouders.

¹⁶ Dit is opgenomen omdat dit een onderdeel van de klacht is. Uiteindelijk is het (nog) niet zo ver gekomen dat er daadwerkelijk een proces-verbaal is opgemaakt voor de kinderen van de klager. Omdat hij in februari 2016 heeft toegezegd toch het gesprek aan te gaan met de gemeente, heeft de gemeente deze procedure opgeschort.

gemeente onze vrijstelling van rechtswege wel. In de tussentijd is de wetgeving niet veranderd. Een mondelinge toelichting is geen wettelijke verplichting en ook heeft de gemeente niet aangegeven op welke onderdelen ze meer toelichting wil hebben.

Nu wil de gemeente een proces-verbaal opmaken omdat ze over onvoldoende informatie beschikt om vast te kunnen stellen dat het beroep op de vrijstelling aan de leerplichtwet voldoet. Het enkele feit dat de gemeente over onvoldoende informatie denkt te beschikken kan nooit voldoende zijn voor een verdenking van een strafbaar feit. Twijfel als enige grond voor een strafrechtelijke verdenking, is in strijd met het beginsel van de onschuldpresumptie.

leerplichtambtenaar onvoldoende kunnen vaststellen of het beroep rechtsgeldig is. De ouders zijn niet ingegaan op de uitnodiging om in een gesprek hun beroep nader toe te lichten. Daarom kan niet worden vastgesteld dat de kinderen zijn vrijgesteld van het volgen van schoolonderwijs. Als de inschrijving van de kinderen op een school achterwege blijft, zal de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaken.¹⁷

Bevoegdheid gemeentelijke kinderombudsman

36. De gemeentelijke kinderombudsman van Rotterdam heeft in overleg met de landelijke Kinderombudsman het onderzoek ingesteld.

Wet- en regelgeving

37. De relevante wet- en regelgeving is te vinden in de bijlage bij deze bevindingen.

---

¹⁷ Citaten zijn afkomstig uit een brief van 12 november 2015 van het college van burgemeester en wethouders aan de heer en mevrouw G.

Toetsing aan behoorlijkheidsnormen

38. De gemeentelijke kinderombudsman toetst het optreden van het college van burgemeester en wethouders aan de behoorlijkheidsnormen mede in het licht van het IVRK. Het IVRK vormt de context waarbinnen van het college wordt verwacht dat er behoorlijk wordt gehandeld.

Evenredigheid

De overheid kiest om haar doel te bereiken een middel dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

De overheid maakt steeds een afweging of een minder zwaar middel kan worden ingezet voor het doel dat zij wil bereiken. De overheid moet voorkomen dat bepaalde burgers onevenredig nadeel hebben van de maatregelen die de overheid neemt.

De-escalatie

De overheid probeert in haar contacten met de burger escalatie te voorkomen of te beperken. Communicatievaardigheden en een oplossingsgerichte houding zijn hierbij essentieel. Burgers zijn mensen en vertonen menselijk gedrag. De reactie van de overheid op het gedrag van de burger kan een belangrijke rol spelen bij het al dan niet escaleren van een situatie. Van de overheid mag een professionele opstelling worden verwacht, waarbij alles in het werk wordt gesteld om escalatie te voorkomen en te de-escaleren als het toch tot een escalatie komt. Als de burger onredelijk of onwillig is, dan volstaat de overheid met een gepaste escalatie.

Overwegingen

Het IVRK

Bij elke beslissing die kinderen raakt, moet rekening worden gehouden met de artikelen 2 (non-discriminatie), 3 (belangen van het kind), 6 (recht op ontwikkeling en leven) en 12 (recht om gehoord te worden) van het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Dit geldt onder andere voor de beslissingen die het privéleven, de opvoeding of het onderwijs van het kind raken (art. 16, 28, 29 IVRK).

Kinderen hebben recht op een goede ontwikkeling. De ouders zijn hier primair verantwoordelijk voor en dragen de allereerste zorg voor de opvoeding van het kind (art. 18 IVRK). De overheid moet deze verantwoordelijkheid van de ouders respecteren (art. 5 IVRK). Als de ouders deze taak niet voldoende kunnen of willen

dragen, heeft de overheid de verplichting hen te ondersteunen. De overheid dient echter niet te lichtvaardig in te grijpen in een gezinssituatie, omdat dit grote negatieve gevolgen heeft voor het kind. Inmenging is alleen toegestaan als dit in het belang van het kind is, bijvoorbeeld als de veiligheid of goede ontwikkeling van het kind in het geding is. Hierbij is het van essentieel belang dat de bevoegde overheidsinstantie zich houdt aan de geldende wet- en regelgeving en de daarop gebaseerde procedures.

Het recht op onderwijs is een fundamenteel kinderrecht. Het IVRK (art. 28 en 29) stelt dat goed onderwijs noodzakelijk is voor de gelijke kansen voor elk kind om zich te ontplooiën. De overheid heeft de verantwoordelijkheid het onderwijs voor elk kind beschikbaar te stellen en bij te dragen aan de onderwijsdoelstellingen, zoals verwoord in art. 29 lid 1 IVRK.

De Leerplichtwet

In Nederland is het recht op onderwijs uitgewerkt in artikel 23 Grondwet en in de Leerplichtwet.

Uitgangspunt van de Leerplichtwet is dat kinderen als leerling ingeschreven moeten staan bij een school en die school ook regelmatig bezoeken.

Artikel 5b Leerplichtwet maakt hierop een uitzondering voor de ouders die overwegende bezwaren hebben tegen de richting van de scholen die in de buurt liggen. Ouders kunnen hun bezwaren kenbaar maken aan de gemeente door middel van een kennisgeving. Ouders die een kennisgeving doen, geven doorgaans de voorkeur aan thuisonderwijs.

Voor- en tegenstanders van thuisonderwijs lijken het erover eens dat de borging van het recht op onderwijs en toezicht op de kwaliteit van het onderwijs, onvoldoende is geregeld in de situatie dat een beroep is gedaan op de vrijstelling op grond van artikel 5b van de Leerplichtwet.

De Rotterdamse situatie: het opvragen van informatie

De wethouder lijkt categorisch tegen thuisonderwijs in Rotterdam te zijn. Hij heeft de mogelijkheden om thuisonderwijs terug te dringen willen onderzoeken. Ter uitvoering van zijn beleid heeft hij diverse instanties benaderd om de kinderen te laten screenen op zorgsignalen.

Concrete aanwijzingen dat er geen of slecht onderwijs werd gegeven door de Rotterdamse thuisonderwijs-ouders aan hun kinderen in de leerplichtige leeftijd waren er niet. Er was dan ook geen directe aanleiding voor een screening van deze kinderen. Het doel van de screening was volgens de gemeente uitzoeken of direct ingrijpen noodzakelijk was.

Het college schrijft op 1 juni 2016: *“Het kon zo zijn dat deze kinderen door de ouders bewust uit het stelsel van zorg voor kinderen, bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg werden gehouden.”* Naast het enkele feit dat deze kinderen thuisonderwijs ontvangen, voert het college geen onderbouwing aan voor deze stelling. In tegenstelling tot de gemeente is de ombudsman van mening dat artikel 5 lid 2 sub a van de Wet Publieke Gezondheid geen basis biedt voor de screening. De taak van het college om op systematische wijze jeugdigen te volgen en gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren te signaleren,¹⁸ kan geen basis zijn om specifieke privacygevoelige informatie van een beperkte groep kinderen op te vragen bij vier organisaties in en rondom de jeugdgezondheidszorg.

Uit hoofde van hun wettelijke taak beschikken de gemeente en de verschillende instanties over een veelheid aan informatie. Deze informatie is hen bekend over burgers in het algemeen en kinderen en hun ouders in het bijzonder teneinde de rechten van kinderen te waarborgen. Met het opvragen van de informatie lijkt in dit geval een ander doel vooropgesteld te hebben. De privacy van de betrokken kinderen en hun ouders is hierdoor geschonden. De gedraging is niet behoorlijk.

Het bekend maken van de geanonimiseerde uitkomsten

De anonieme uitkomsten van de screening zijn door de wethouder met de commissie ZOCS en/of de gemeenteraad gedeeld. De informatie over de (geloofs-)richtingen die gedeeld is met de commissie ZOCS was niet direct herleidbaar naar de individuele betrokken ouders of gezinnen. Het delen van deze informatie met de commissie ZOCS acht de ombudsman desondanks ongelukkig, gezien de escalatie in het contact tussen de gemeente en de thuisonderwijs-ouders.

De melding bij de Raad voor de Kinderbescherming

---

¹⁸Artikel 5 lid 2 sub a Wet publieke gezondheid

Dat de gemeente Rotterdam met betrokken ouders in gesprek wil over hun beroep op vrijstelling van artikel 5b Leerplichtwet is op zichzelf niet onrechtmatig of onbehoorlijk. In de 'Instructie voor de Leerplichtambtenaar en RMC-functionaris' van juli 2014 (zie 'Wet en Regelgeving' in de bijlagen) staat dat de leerplichtambtenaar de ouders uitnodigt voor een mondelinge toelichting indien een beroep op vrijstelling wordt gedaan op basis van artikel 5b van de Leerplichtwet.

De ombudsman kan begrijpen dat de ouders, na het bekend worden van de houding van de wethouder ten opzichte van thuisonderwijs ('onwenselijk en onnodig'), de screening van hun kinderen en de vermelding van de mogelijkheid van een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming, geen behoefte hadden om met de gemeente in gesprek te gaan. Met het aankondigen van processen-verbaal en een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming heeft de wethouder de situatie (verder) op scherp gezet. Van een dergelijke melding gaat een intimiderend effect uit, waardoor de situatie verder escaleerde.

De gehele situatie heeft zich in de openbaarheid afgespeeld en dat heeft impact op de betrokken kinderen. Alleen al daarom is het nodig om terughoudend te zijn en dat is niet gebeurd. Ondanks het feit dat de ouders zich ook niet onbetuigd hebben gelaten, had het de gemeente gepast om zich terughoudend op te stellen.

De conclusie is dat een machtsstrijd is ontstaan tussen de gemeente Rotterdam en de thuisonderwijs-ouders over de hoofden van de kinderen heen, waarbij de belangen van de betrokkenen kinderen uiteindelijk het onderspit hebben gedolven.

Oordeel

Klacht 1 De gemeente Rotterdam heeft de privacy van onze gezinnen, die een beroep doen op vrijstelling van de Leerplichtwet, geschonden door:

- a. onze kinderen te screenen op zorgsignalen, die screening niet aan te kondigen, noch daar toestemming voor te vragen;
- b. vertrouwelijke informatie over ons, waaronder onze (geloofs)richting, aan de gemeenteraad c.q. de commissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport (ZOCS) te geven en zo openbaar te maken.

Het klachtonderdeel onder a. is gegrond. De wethouder heeft door de screening en door het openbaar maken van de screening onvoldoende rekening gehouden met het recht op privacy zoals verwoord in artikel 16 van IVRK. Het klachtonderdeel onder

b. is niet gegrond, maar heeft het contact tussen de gemeente en de thuisonderwijs-ouders geen goed gedaan.

Klacht 2 De wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg zet ons oneigenlijk onder druk. Hij dreigt een melding bij de Raad voor de Kinderbescherming te doen, een proces-verbaal door een leerplichtambtenaar op te laten maken en de zaak voor te leggen aan het Openbaar Ministerie, als wij niet met hem of zijn ambtenaren in gesprek willen gaan. De wethouder kan ons helemaal niet verplichten met de gemeente om de tafel te gaan zitten. De Leerplichtwet biedt hem die ruimte niet.

De gemeentelijke kinderombudsman is op dit moment niet bevoegd een oordeel te geven over deze klacht. In een vonnis in kort geding van 26 april 2016 deed de voorzieningenrechter namelijk uitspraak over een vordering met grotendeels dezelfde inhoud als deze klacht.

Tegen dit vonnis is hoger beroep ingesteld¹⁹. De gemeentelijke kinderombudsman is op grond van artikel 9:22 sub e Algemene wet bestuursrecht niet bevoegd een onderzoek in te stellen of voort te zetten zolang de beroepsprocedure aanhangig is.

Als de ombudsman na een uitspraak in hoger beroep alsnog besluit een onderzoek te doen, dient hij zich bij zijn oordeel te houden aan de rechtsgronden waarop de uitspraak van de rechter steunt.

De voorzieningenrechter gaf in zijn vonnis van 26 april 2016 een oordeel of de gemeente het nieuwe beleid met betrekking tot het thuisonderwijs mag voeren, of de gemeente een melding aan de Raad van de Kinderbescherming mag doen én of de Raad deze melding mag onderzoeken. Dit oordeel heeft een zo nauwe samenhang met de inhoud van klacht 2, dat de ombudsman geen ruimte meer ziet om in een later stadium een oordeel daarover te geven. Daarom zal de ombudsman ook na afloop van de beroepstermijn geen oordeel over klacht 2 uitspreken.

Aanbeveling

De gemeentelijke kinderombudsman ziet geen aanleiding om aan zijn oordeel over klacht 1 een aanbeveling te verbinden.

---

¹⁹ Artikel 339 lid 2 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Bijlagen bij rapport 2015.1413

Klachtbehandeling door de gemeente

1. Op 16 juli 2015 stuurt het Klachtenbureau Maatschappelijke Ontwikkeling een reactie op de klachten van de heer G. Op 3 klachten wordt niet nader ingegaan, omdat de heer G. hierover een klacht zou hebben ingediend bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Het Klachtenbureau ging ervan uit dat het CBP een onderzoek zou doen en dat het CBP beter in staat zou zijn om een oordeel te geven over de klachten, die betrekking hebben op de privacy.
2. De heer G. is ontevreden over de reactie van het Klachtenbureau Maatschappelijke Ontwikkeling van 16 juli 2015.

Klachtbehandeling door de ombudsman

3. Op 31 augustus 2015 stuurt de heer G. zijn klachten naar de gemeentelijke ombudsman.
4. De gemeentelijke kinderombudsman heeft op 15 en 16 september 2015 contact met een medewerker van de landelijke Kinderombudsman.
5. Op 17 september 2015 stuurt de gemeentelijke kinderombudsman een ontvangstbevestiging aan de heer G.
6. De heer G. stuurt op 17 september 2015 een e-mail met vragen over de rol en bemoeienis van de gemeentelijke kinderombudsman. Hij had namelijk een klacht ingediend bij de gemeentelijke ombudsman. Naar aanleiding van de vragen van de heer G. geeft een medewerker van de gemeentelijke kinderombudsman telefonisch uitleg op 22 september 2015. De heer G. is akkoord dat de gemeentelijke kinderombudsman zijn klachten behandelt. Daarnaast wordt afgesproken dat de heer G. als contactpersoon fungeert voor de gezinnen die hij vertegenwoordigt.
7. De telefonisch gemaakte afspraken worden op 23 september 2015 schriftelijk door de gemeentelijke kinderombudsman bevestigd.
8. De heer G. mailt op 23 september 2015 aanvullende informatie om zijn klachten te verduidelijken en te onderbouwen.
9. Op 16 oktober 2015 informeert de gemeentelijke kinderombudsman de heer G. en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam dat hij heeft besloten een onderzoek in te stellen naar de klachten. De gemeentelijke

- kinderombudsman stelt dertien onderzoeksvragen aan de gemeente en roept de ambtenaren op voor een hoorgesprek, die betrokken waren bij de screening.
10. Op 18 oktober 2015 stuurt de heer G. een reactie op de brief van 16 oktober 2015. Hij vraagt zich af of de kinderombudsman over een specifiek klachtonderdeel meer vragen aan de gemeente zou moeten stellen.
  11. De gemeente Rotterdam stuurt op 21 oktober 2015 een ontvangstbevestiging aan de kinderombudsman.
  12. Op 21 oktober 2015 stuurt het college een reactie op de klachten van de heer G. waar eerder nog niet inhoudelijk op was gereageerd. De drie klachten worden ongegrond verklaard na toetsing van de gedragingen van de gemeente aan de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en de Wet publieke gezondheid (Wpg).
  13. Op 13 november 2015 stuurt de wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg een brief aan de kinderombudsman met antwoorden op de onderzoeksvragen.
  14. Op 13 november 2015 hoort de gemeentelijke kinderombudsman mevrouw M.E. W. en de heer S. van de gemeente Rotterdam. Zij waren betrokken bij de screening van de kinderen op zorgsignalen en de ontwikkelingen op het gebied van thuisonderwijs.
  15. De heer G. mailt op 23 november 2015 aan de ombudsman een reactie op de brief van de gemeente van 12 november 2015 aan de betrokken ouders.
  16. Op 24 november 2015 mailt de heer G. twee stukken van advocaten aan de gemeente Rotterdam, die door een aantal ouders zijn ingeschakeld.
  17. Op 26 november 2015 stuurt de kinderombudsman de concept-verslagen van de hoorgesprekken met de twee ambtenaren.
  18. Op 3 december 2015 wordt de heer G. telefonisch uitgenodigd voor een hoorgesprek.
  19. De heer G. en de heer C. K. worden op 9 december 2015 gehoord door de kinderombudsman. Afgesproken wordt dat alle ouders of betrokkenen die zich aansluiten bij de klachten van de heer G. zelf een bericht sturen aan de kinderombudsman.
  20. Vanaf 13 december 2015 bevestigen 30 ouders dat de heer G. mede namens hen zijn klachten heeft neergelegd bij de gemeentelijke kinderombudsman.
  21. De gemeentelijke kinderombudsman stuurt op 17 december 2015 een verzoek om informatie aan de Raad voor de Kinderbescherming.
  22. Op 13 januari 2016 stuurt de Raad voor de Kinderbescherming een brief met informatie.
  23. Op 18 januari 2016 stuurt de gemeentelijke kinderombudsman het hoorverslag in concept naar de heer G. en de heer K.

24. Op 1 februari 2016 geeft mevrouw W. een reactie op het gespreksverslag en beantwoordt zij een aantal aanvullende vragen van de gemeentelijke kinderombudsman.
25. Op 3 februari 2016 stuurt de gemeentelijke kinderombudsman het vastgestelde hoorverslag aan mevrouw W.
26. Op 5 februari 2016 stuurt de gemeentelijke kinderombudsman het vastgestelde hoorverslag aan de heer G. en de heer K.
27. Op 12 februari 2016 mailt de heer G. een link naar antwoorden op de Kamervragen over de meldingen bij de Raad voor de Kinderbescherming. Ook stuurt hij een link naar tweets van mevrouw K. Slump over dit onderwerp.
28. De heer G. mailt de gemeentelijke kinderombudsman op 18 februari 2016 een artikel uit het Nederlands Juristenblad.
29. Op 22 februari 2016 neemt de gemeente Rotterdam een besluit op het Wob-verzoek van de heer G.
30. Op 23 februari 2016 mailt de heer G. het besluit op het Wob-verzoek aan de gemeentelijke kinderombudsman.
31. Op 24 maart 2016 mailt de heer G. een aanvulling op zijn e-mail van 23 februari 2016.
32. De gemeentelijke kinderombudsman stuurt op 4 mei 2016 haar bevindingen en voorlopig oordeel aan de thuisonderwijs-ouders en aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam.
33. Op 1 juni 2016 reageert de heer G., namens de thuisonderwijs-ouders op de bevindingen en het voorlopig oordeel.
34. Op 1 juni 2016 reageert ook het college van burgemeester en wethouders op de bevindingen en het voorlopig oordeel van de gemeentelijke kinderombudsman.
35. De heer G. bevestigt desgevraagd telefonisch op 9 juni 2016 dat er hoger beroep is ingesteld tegen het vonnis van 26 april 2016.
36. Op 12 juni 2016 stuurt thuisonderwijs-ouder D. een reactie op de bevindingen en op recente gebeurtenissen aan de gemeentelijke kinderombudsman.
37. Op 14 juni 2016 stuurt de Kinderombudsman zijn reactie op de bevindingen en het voorlopig oordeel.
38. Op 16 juni 2016 stuurt de gemeentelijke kinderombudsman een tussenbericht aan het college van burgemeester en wethouders en aan de thuisonderwijs-ouders.
39. Op 16 juni 2016 stuurt de gemeentelijke kinderombudsman de reacties van het college en van de thuisonderwijs-ouders (geanonimiseerd) aan de Kinderombudsman.

Wet- en regelgeving

De gemeentelijke kinderombudsman toetst het gedrag van de gemeente Rotterdam in de eerste plaats aan het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK). De volgende artikelen uit het IVRK zijn aan de orde in deze zaak:

Artikel 3 Belang van het kind

Het belang van het kind moet voorop staan bij alle maatregelen die kinderen aangaan. De overheid moet het welzijn van alle kinderen bevorderen en houdt toezicht op alle voorzieningen voor de zorg en bescherming van kinderen.

Artikel 5 De rol van ouders

De Staten die partij zijn, eerbiedigen de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van de ouders of, indien van toepassing, van de leden van de familie in ruimere zin of de gemeenschap al naar gelang het plaatselijk gebruik, van wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk zijn voor het kind, voor het voorzien in passende leiding en begeleiding bij de uitoefening door het kind van de in dit Verdrag erkende rechten, op een wijze die verenigbaar is met de zich ontwikkelende vermogens van het kind.

Artikel 16 van IVRK:

Ieder kind heeft recht op privacy. De overheid beschermt het kind tegen inmenging in zijn of haar privé- en gezinsleven, huis of post en respecteert zijn of haar eer en goede naam.

Artikel 18

1. De Staten die partij zijn, doen alles wat in hun vermogen ligt om de erkenning te verzekeren van het beginsel dat beide ouders de gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Ouders of, al naar gelang het geval, wettige voogden, hebben de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding en de ontwikkeling van het kind. Het belang van het kind is hun allereerste zorg.
2. Om de toepassing van de in dit Verdrag genoemde rechten te waarborgen en te bevorderen, verlenen de Staten die partij zijn passende bijstand aan ouders en wettige voogden bij de uitoefening van hun verantwoordelijkheden die de opvoeding van het kind betreffen, en waarborgen zij de ontwikkeling van instellingen, voorzieningen en diensten voor kindzorg.
3. De Staten die partij zijn, nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat

kinderen van werkende ouders recht hebben op gebruikmaking van diensten en voorzieningen voor kinderopvang waarvoor zij in aanmerking komen.

Artikel 28 Recht op onderwijs

1. De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op onderwijs, en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, verbinden zij zich er met name toe:
  - a. primair onderwijs verplicht te stellen en voor iedereen gratis beschikbaar te stellen;.....

Artikel 29 Onderwijsdoelstellingen

1. De Staten die partij zijn, komen overeen dat het onderwijs aan het kind dient te zijn gericht op:
  - a. de zo volledig mogelijke ontplooiing van de persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens van het kind;
  - b. het bijbrengen van eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, en voor de in het Handvest van de Verenigde Naties vastgelegde beginselen;
  - c. het bijbrengen van eerbied voor de ouders van het kind, voor zijn of haar gen culturele identiteit, taal en waarden, voor de nationale waarden van het land waar het kind woont, het land waar het is geboren, en voor andere beschavingen dan de zijne of de hare;.....
2. Geen enkel gedeelte van dit artikel of van artikel 28 mag zo worden uitgelegd dat het de vrijheid aantast van individuele personen en rechtspersonen, onderwijsinstellingen op te richten en daaraan leiding te geven, evenwel altijd met inachtneming van de in het eerste lid van dit artikel vervatte beginsel en, en van het vereiste dat het aan die instellingen gegeven onderwijs voldoet aan de door de Staat vastgestelde minimumnormen.

Grondwet

Hoofdstuk 1. Grondrechten

Artikel 10

1. Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.
2. De wet stelt regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.
3. De wet stelt regels inzake de aanspraken van personen op kennisneming van over hen vastgelegde gegevens en van het gebruik dat daarvan wordt

gemaakt, alsmede op verbetering van zodanige gegevens.

Burgerlijk Wetboek

Boek 1. Personen- en familierecht

Titel 14. Het gezag over minderjarige kinderen, Afdeling 1. Algemeen

Artikel 247

1. Het ouderlijk gezag omvat de plicht en het recht van de ouder zijn minderjarig kind te verzorgen en op te voeden.
2. Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. In de verzorging en opvoeding van het kind passen de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling toe.

Leerplichtwet 1969

Artikel 5. Gronden voor vrijstelling van inschrijving

Artikel 5b van de Leerplichtwet 1969 gaat over vrijstelling.

De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat een jongere als leerling van een school onderscheidenlijk een instelling staat ingeschreven, zolang

- b. zij tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben;

Artikel 6. Kennisgeving vrijstelling leerplicht

1. De in artikel 2, eerste lid, bedoelde personen kunnen zich slechts beroepen op vrijstelling, indien zij aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de jongere als ingezetene met een adres in de basisregistratie personen is ingeschreven, hebben kennis gegeven van:
  - a. de gegevens van de jongere betreffende
    - 1°. het persoonsgebonden nummer;
    - 2°. de naam, de geboortedatum, het geslacht, het adres en de woonplaats, de postcode van de woonplaats; en

- 3°. of eerder een beroep op vrijstelling van de leerplicht is gedaan.
- b. op welke grond zij een beroep op vrijstelling menen te mogen maken.

2. Deze kennisgeving moet worden ingediend:

- a. ten minste een maand voordat de jongere leerplichtig wordt, indien zij betrekking heeft op de aanvang van de leerplicht, en
- b. zolang nadien aanspraak op vrijstelling wordt gemaakt, elk jaar opnieuw voor 1 juli.

3. Het tweede lid onder b is niet van toepassing, indien uit de in artikel 7 bedoelde verklaring blijkt, dat de jongere nooit geschikt zal zijn een school onderscheidenlijk een instelling te bezoeken.

Artikel 8. Bedenkingen tegen richting van school

1. Een beroep op vrijstelling op grond van artikel 5 onder b kan slechts worden gedaan, indien de kennisgeving de verklaring bevat, dat tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, bij het ontbreken van een vaste verblijfplaats, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen bestaan.
2. Deze verklaring is niet geldig, indien de jongere in het jaar, voorafgaande aan de dagtekening van de kennisgeving, geplaatst is geweest op een school onderscheidenlijk een instelling van de richting waartegen bedenkingen worden geuit.

Jurisprudentie artikel 5b van de Leerplichtwet

Sinds 1 januari 2010 is er in Rotterdam 1 rechtszaak²⁰ geweest tegen ouders die thuisonderwijs gaven en een beroep hadden gedaan op vrijstelling van inschrijving op basis van artikel 5b van de Leerplichtwet 1969. De ouders, aanhangers van het objectivisme, werden vrij gesproken. *“Er kon niet worden gezegd dat de bedenkingen van de ouders (op grond van de levensovertuiging gebaseerd op het objectivisme) niet (ook) de richting van het onderwijs treffen....Een redelijke wetstoepassing brengt,..., met zich mee dat de rechter bij de beoordeling van deze vraag grote terughoudendheid betracht.”*

---

²⁰ ECLI:NL:RBROT:2011:BU5000

Het college van burgemeester en wethouders gaat in haar brief van 31 maart 2015 uit van de volgende interpretatie van de beschikbare jurisprudentie (inclusief de verwijzingen in de voetnoten):

“Jurisprudentie, met name van de afgelopen jaren”, geeft aan dat van diegene die zich op een vrijstelling beroept, mag worden verwacht dat hij/zij duidelijk aangeeft wat zijn bedenkingen zijn tegen de richting van het onderwijs op alle scholen in de buurt²¹ en dat het onvoldoende is om in algemene termen te stellen dat er bezwaren bestaan tegen alle scholen²². Ook dient de aanvrager aan te geven waarom de genoemde richting belet dat kinderen een school van andere richtingen bezoeken en buiten schooltijd in de eigen richting wordt geïnstrueerd²³. De enkele omstandigheid dat iemand zijn bedenkingen zelf aanmerkt als stoelend op een levensovertuiging brengt niet met zich mee dat dit een overwegend bezwaar oplevert tegen de richting van het onderwijs²⁴.

Wet publieke gezondheid (Wpg)

Jeugdgezondheidszorg

Artikel 5

1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg.
2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor:
  - a. het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren,

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon;
- b. verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van

---

²¹ O.a. Hoge Raad 11 februari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF0453 en Hoger Raad 6 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL6719 punt 4.2 en heel recent Hof Arnhem-Leeuwarden 6 februari 2015, ECLI:NL:GHARL:2015:1284

²² Rechtbank Utrecht 17 mei 2011, ECLI:NL:RBUTR:2011:BQ5140

²³ Rechtbank Amsterdam 23 januari 2014 ECLI:RBAMS:2014:502, bevestigd door het Gerechtshof Amsterdam 23 oktober 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:4626

²⁴ Rechtbank Zwolle 10 maart 2013 LJN:AF5928

handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens;

Artikel 7

Persoonsgegevens worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden verzameld.

Artikel 8

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

- a. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;
- b. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- c. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;
- d. de gegevensverwerking noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
- e. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, of
- f. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Paragraaf 2. De verwerking van bijzondere persoonsgegevens

Artikel 16

De verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging is verboden behoudens het bepaalde in deze paragraaf. Hetzelfde geldt voor strafrechtelijke

persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag.

Artikel 17

1. Het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging te verwerken als bedoeld in artikel 16, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door:
  - a. kerkgenootschappen, zelfstandige onderdelen daarvan of andere genootschappen op geestelijke grondslag voor zover het gaat om gegevens van daartoe behorende personen;
  - b. instellingen op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag, voor zover dit gelet op het doel van de instelling en voor de verwezenlijking van haar grondslag noodzakelijk is, of
  - c. andere instellingen voor zover dit noodzakelijk is met het oog op de geestelijke verzorging van de betrokkene, tenzij deze daartegen schriftelijk bezwaar heeft gemaakt.
2. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid, onder a, is het verbod tevens niet van toepassing op persoonsgegevens betreffende godsdienst of levensovertuiging van de gezinsleden van de betrokkene voor zover:
  - a. het betreffende genootschap met die gezinsleden uit hoofde van haar doelstelling regelmatige contacten onderhoudt en
  - b. die gezinsleden daartegen geen schriftelijk bezwaar hebben gemaakt.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste en tweede lid worden geen persoonsgegevens aan derden verstrekt zonder toestemming van de betrokkene.

Jeugdwet

Hoofdstuk 3. Gecertificeerde instellingen

Artikel 3.1

1. De raad voor de kinderscherming onderzoekt de noodzaak tot het treffen van een kinderschermingsmaatregel indien het college, een daartoe door het college aangewezen jeugdhulpaanbieder, een gecertificeerde instelling of het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling hiertoe een verzoek heeft gedaan.
5. De raad voor de kinderscherming en het college leggen de wijze van

samenwerken vast in een protocol.

Instructie voor de leerplichtambtenaar en de RMC²⁵-functionaris

(versie juli 2014)

Artikel 7: Absoluut verzuim van leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren.

(artikelen 2, lid 1, 3, 4a en 4b Leerplichtwet)

1. Indien blijkt dat een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere niet als leerling is ingeschreven zonder dat daarvoor een grond voor vrijstelling aanwezig is, onderzoekt de medewerker leerplicht/RMC onverwijld, doch ten hoogste binnen 5 werkdagen, of wegens een administratieve onvolkomenheid een bericht van inschrijving ontbreekt. (zie ook artikel 3 lid 7 van deze instructie).
3. Indien de ouders is aangeraden in het gesprek om de jongere in te schrijven dan wel een andere actie op te volgen, wordt binnen 5 werkdagen gecontroleerd of hier inderdaad gehoor aan is gegeven. Als het advies is opgevolgd wordt dit verwerkt in het dossier. Is het advies niet opgevolgd dan volgt in principe een proces-verbaal, een melding aan de Sociale Verzekeringsbank of een LOD.

Artikel 11: Vrijstelling van de inschrijvingsplicht

(artikel 5 aanhef en onder a, b en c, alsmede de artikelen 6,7,8 en 9 Leerplichtwet)

1. De medewerker leerplicht/RMC neemt de kennisgeving als bedoeld in artikel 6 van de wet in ontvangst.
4. Indien de ouders een beroep willen doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder b van de wet, dan is de termijn voor een bericht aan de ouders ten hoogste 20 werkdagen. Als gegronde redenen aanwezig zijn voor een langere termijn, dan deelt de medewerker leerplicht /RMC deze termijn binnen 20 werkdagen aan de ouders mee.
5. Indien de ouders een beroep doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder b van de wet, dan onderzoekt de medewerker leerplicht/RMC de bij de kennisgeving overgelegde bescheiden. Hij nodigt de ouders uit voor een mondelinge toelichting. Hij onderzoekt of de bedenkingen daadwerkelijk de richting van het onderwijs betreffen. Hij gaat na of de jongere eerder op een school of instelling ingeschreven is geweest.
6. In het bericht aan de ouders, bedoeld in het eerste lid, deelt de medewerker

---

²⁵ Regionale Meld en Coördinatie

leerplicht/RMC aan de ouders mee of de ontvangen kennisgeving voldoet aan de eisen van de wet. Hij deelt tevens de gevolgen mee die verbonden zijn aan het al dan niet voldoen aan de eisen van de wet.

7. Indien de kennisgeving niet aan de eisen van de wet voldoet, geeft de medewerker leerplicht/RMC de ouders een redelijke termijn, die doorgaans niet langer is dan 20 werkdagen om de jongere alsnog in te schrijven op een school of instelling.
8. Indien de kennisgeving wel aan de eisen van de wet voldoet, deelt de medewerker leerplicht/RMC schriftelijk aan de ouders mee voor welke periode de vrijstelling geldt en voor welke datum zij een kennisgeving moeten indienen indien zij opnieuw een beroep op een vrijstellingsgrond willen doen.

Samenwerkingsconvenant SISA, Verwijsindex Risico's Jeugdigen

Raadsaddendum ten behoeve van het regionaal/lokaal samenwerkingsconvenant Raad voor de Kinderbescherming en regionaal signaleringssysteem

De Raad voor de Kinderbescherming is in september 2008 middels een aansluitovereenkomst met het programma van het Ministerie voor Jeugd en Gezin de feitelijke aansluiting op de Landelijke verwijsindex Risicjongeren (VIR) aangegaan. Rond het sluiten van deze overeenkomst is tevens overeengekomen dat de Raad voor de Kinderbescherming op regionaal/lokaal niveau een samenwerkingsovereenkomst sluit met het regionaal/lokaal signaleringssysteem

Brief van 31 maart 2015 met het Nieuwe beleid van de gemeente Rotterdam